

College van beroep voor de examens

U/2020/02525/MIC
CBE2019-272

Verzonden: 30 maart 2020

Zaak CBE2019-272

Datum uitspraak: 11 maart 2020

Uitspraak van het College van beroep voor de examens inzake het geding tussen:

appellant,

en

de Commissie voor de examens van de Open Universiteit casu quo de examiner van de cursus Inleiding bestuursrecht (RB0102), gevestigd te Heerlen, verweerders.

I. PROCESVERLOOP

1. Bij brief d.d. 7 december 2019 is namens de Commissie voor de examens aan appellant medegedeeld dat hij op grond van het door hem behaalde resultaat (6) voor het tentamen van de cursus Inleiding bestuursrecht (RB0102) afgelegd op 12 november 2019, in voldoende mate heeft voldaan aan de eisen die aan het desbetreffende tentamen worden gesteld.
2. Appellant heeft hiertegen beroep ingesteld per e-mail d.d. 15 december 2019.
3. Verweerders en appellant zijn niet gekomen tot een minnelijke schikking. Appellant heeft aangegeven zijn beroep te willen doorzetten.
4. Verweerders hebben een verweerschrift met de daarbij behorende bijlagen overgelegd.
5. Het College heeft het beroep van appellant behandeld in een openbare zitting op 11 maart 2020 te Heerlen. Namens verweerders zijn verschenen mevrouw mr. M.F.R.H. Ruijschop, ambtelijk secretaris Commissie voor de examens en mevrouw mr. drs. B.M. van Schaik, examiner van de onderhavige cursus. Appellant werd bijgestaan door mevrouw mr. N. Gierdharie. Appellant en zijn advocate werden telefonisch gehoord.

II. MOTIVERING

1. Uit het verhandelde ter zitting en uit hetgeen door partijen in de overgelegde stukken naar voren is gebracht, is voor het College het volgende komen vast te staan.
2. Het beroep richt zich tegen de uitslag van het door appellant afgelegde tentamen van de cursus Inleiding bestuursrecht (RB0102). Het beroep richt zich in het bijzonder tegen vraag 11 van het tentamen. Appellant is van mening dat vraag 11 onduidelijk was, waardoor appellant geen eenduidig antwoord heeft kunnen geven. Met betrekking tot deze vraag merkt appellant op dat de casus op geen enkele wijze verwijst naar het gegeven dat de burger na de beslissing van de gemeente over het vergunningenbeleid een aanvraag heeft gedaan voor een vergunning, noch is er beschreven dat deze burger op een eventuele aanvraag een afwijzende beschikking heeft ontvangen. Voorts is appellant van mening dat de onduidelijkheid gevoed wordt doordat de indruk wordt gewekt dat er sprake is geweest van een stilzwijgende verlenging van de vergunning. Appellant betoogt dat de casus onvolledig is, waardoor hij niet is gekomen tot het juiste antwoord. Appellant heeft daardoor gekozen voor het vertrouwensbeginsel.

3. Voorts merkt appelland op dat de vragen 7 en 13 wegens onduidelijkheid zijn verwijderd uit het tentamen; appelland had deze vragen juist beantwoord. Appelland is van mening dat met betrekking tot vraag 11 het door hem gegeven antwoord goed gerekend dient te worden. In welk geval appelland komt tot een score van 23 juist beantwoorde vragen, hetgeen leidt tot het cijfer 7.
4. Appelland voert aan dat hij naar aanleiding van de plaatsing van het antwoordmodel binnen de digitale leeromgeving spoedig contact heeft gezocht met de heren Kole (oud-examinator) en Kaya (thans plaatsvervangend-examinator). Appelland ontving echter een automatisch gegenereerd bericht dat beiden pas op 6 januari 2020 weer aanwezig zijn. Appelland is dan ook teleurgesteld dat op 5 december 2019 bleek dat de (overige) onduidelijke vragen wél uit het tentamen werden verwijderd. Met betrekking tot het antwoordmodel voert appelland aan dat dit model geen mogelijkheid gaf om de onduidelijkheid van vraag 11 met de examinator te bespreken. Appelland licht toe dat hij na het besluit van de examinator (op 5 december 2019) om 2 vragen uit het tentamen te verwijderen zelf contact heeft gezocht met de examinator. Appelland heeft in overleg met de examinator willen treden om na te gaan of ook vraag 11 buiten beschouwing gelaten kon worden. Het verzoek van appelland is echter afgewezen onder verwijzing naar de Tentamen- en examenprocedures art. 5.5.2. Appelland is van mening dat hem niet de mogelijkheid werd geboden om binnen 5 (werk)dagen nadat het voorlopig antwoordmodel werd gepubliceerd in overleg te treden met de examinator.
5. Appelland is voorts gewezen op de onmogelijkheid om tegen algemene regels in beroep te gaan. Appelland vindt dit overbodig, hij gaat immers in beroep tegen het effect van het verwijderen van enkele vragen op de studenten en het verschil dat appelland inzake de behandeling van vraag 11 heeft ervaren.
6. Appelland vermeldt in zijn beroepschrift dat hij de onmogelijkheid om zijn bezwaren kenbaar te maken ervaart als opzet aan de zijde van verweerders.
7. Verweerder licht in haar verweerschrift toe dat de kern van het geschil is dat appelland van oordeel is dat hij een hoger cijfer dient te krijgen dan het aan hem verleende resultaat.
8. Verweerder merkt op dat indien appelland middels zijn beroepschrift in beroep tracht te gaan tegen vragen waarvoor appelland het maximale aantal punten heeft ontvangen, thans correct heeft beantwoord, hier geen beroep tegen openstaat bij het College, wegens het ontbreken van een rechtstreeks belang. Appelland kan evenmin in beroep gaan tegen (het verwijderen van) tentamenvragen uit eerdere tentamens.
9. Voorts licht verweerder in zijn verweerschrift toe dat er geenszins sprake is van willekeur dan wel opzet. Dat appelland door verweerder gewezen wordt op de tentamen- en examenprocedures alsmede de beroepsprocedure van het College kan niet worden aangemerkt als belemmering van de rechtsgang noch is hier sprake van enige opzettelijke benadeling zoals appelland dit ervaren heeft. Verweerder benadrukt daarbij zijn positie binnen de beroepsprocedure. Appelland werd dezelfde mogelijkheid geboden als overige studenten.
10. Met betrekking tot de inhoud betoogt de examinator dat de verwijdering van de vragen 7 en 13 voor deze beroepszaak relevant noch pertinent is, nu appelland geen nadeel heeft geleden. Immers de vragen werden voor alle studenten tentamen verwijderd (lees: goedgekeurd) niet omdat deze onduidelijk waren voor studenten, maar omdat het antwoordmodel in strijd is met de thans geldende jurisprudentie. Deze motivering is opgenomen in het vaststellingsverslag d.d. 6 december 2019.
11. Met betrekking tot het bezwaar van appelland dat hij naar aanleiding van het besluit van 5 december 2019 alsnog heeft geprobeerd overleg te voeren met de examinator, om na te gaan of ook vraag 11 buiten beschouwing gelaten kan worden merkt de examinator het volgende op. Appelland heeft zowel telefonisch als schriftelijk contact gehad met de huidige examinator op donderdag 5 december 2019. De examinator heeft uitgelegd waarom er besloten werd vragen 7 en 13 uit het tentamen te verwijderen. De examinator is tot deze beslissing gekomen na uitvoerig overleg met haar collega-docenten en de toetsdeskundige van de OU (op basis van het vraagstatistiekenrapport). Tijdens dit gesprek heeft appelland geen melding gemaakt van vraag 11 (of een andere vraag). Het kan de examinator dan ook niet worden verweten dat zij onvoldoende aan appelland tegemoetgekomen is. Het originele bezwaar van appelland zag immers op de ongelijke behandeling die hij heeft ervaren. Ook heeft appelland in de contacten die hij heeft gezocht met de heren Kole (oud-examinator) en Kaya (thans plaatsvervangend-examinator) geen concrete gronden aangevoerd inzake vraag 11. Pas op 10 december heeft appelland voor het eerst melding gemaakt van zijn beroep tegen vraag 11.
12. Met betrekking tot het bezwaar van appelland dat het antwoordmodel, thans het plaatsen daarvan, geen mogelijkheid bood om in overleg te treden met de examinator betoogt de examinator het

volgende. Het voorlopig antwoordmodel is overeenkomstig de regels van de OU op 14 november 2019 op yOUlearn geplaatst. In het antwoordmodel is per vraag aangegeven welk antwoord juist is, voorzien van een motivering met een verwijzing naar de studiestof. Appellant heeft geen gebruikgemaakt van de mogelijkheid die studenten wordt geboden op grond van art. 5.5.2. van de Tentamen- en examenprocedures om vijf werkdagen nadat het voorlopig antwoord gepubliceerd is een reactie in te dienen bij de commissie voor de examens, noch heeft appellant contact opgenomen met de huidige examiner, oud-examiner of docent over de onduidelijkheden met betrekking tot vraag 11.

13. Met betrekking tot de gestelde onduidelijke vraagstelling in vraag 11 betoogt de examiner dat appellant heeft gekozen voor antwoord b), het vertrouwensbeginsel. Het juiste antwoord betrof antwoord d) het rechtszekerheidsbeginsel. Dat appellant betoogt dat de vraagstelling onduidelijk is omdat hieruit niet blijkt dat er een besluit op een aanvraag is genomen, wordt door de examiner niet onderschreven. De vraag of er wel of geen besluit is genomen laat onverlet dat antwoord d) het enige juiste antwoord is. De vraag in de casus gaat immers over een persoon die een bepaalde rechtspositie heeft opgebouwd in de loop der jaren welke door de overheid gerespecteerd zou moeten worden. De examiner bevestigt dat het vertrouwensbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel nauw aan elkaar verwant zijn, maar dat er een onderscheid gemaakt wordt tussen beide beginselen. De examiner verwijst in haar verweer naar pagina 234 van de verplichte literatuur, waarin is vermeld: "het vertrouwensbeginsel speelt vooral een rol voordat een besluit tot stand komt, terwijl het materiële rechtszekerheidsbeginsel met name de rechtspositie van een belanghebbende beschermt nadat een besluit tot stand is gekomen." en "men zou kunnen stellen dat het materiële rechtszekerheidsbeginsel in beginsel rechtsposities die door burgers – soms gedurende jaren – te goeder trouw zijn opgebouwd, beschermt. Denk bijvoorbeeld aan de situatie waarin een verkoper van ijs gedurende twintig jaar ieder jaar vergunningen heeft verkregen om in een stadpark ijs te verkopen. Burgemeester en wethouders moeten goede argumenten hebben om voor het 21ste jaar geen vergunning meer te verlenen." Gezien de overduidelijke gelijkenissen en overeenkomsten tussen dit voorbeeld en de casus in vraag 11 kan niet worden volgehouden dat de vraagstelling in vraag 11 onduidelijk is, aldus de examiner. Voorts wijst zij erop dat er in de digitale leeromgeving alsmede in de virtuele bijeenkomsten uitgebreid wordt stilgestaan bij het rechtszekerheidsbeginsel en vertrouwensbeginsel. Dat appellant verwijst naar het boek Bestuursrecht en beleid, de toelichting tot de APV en een uitspraak van de Raad van state doet er aldus de examiner niet toe, deze literatuur en jurisprudentie maken immers geen onderdeel uit van het geschreven studiemateriaal.
14. Ter zitting legt de examiner uit dat zij het tentamen niet heeft gemaakt. De tentamenvragen werden in het kader van deze procedure door haar bekeken, als het ware door een nieuw paar ogen.
15. Daarnaast licht de examiner toe dat zij begin december het statistiekenrapport ontving, welke vervolgens werd besproken met een toetsdeskundige. Het doel van dit gesprek was te achterhalen of er ambiguïteiten bij zitten. De vraag is betrouwbaar aldus de toetsdeskundige. Voorts werden de vragen alsmede het statistiekenrapport bekeken door docenten betrokken bij deze cursus. De examiner benadrukt dat daarbij alle vragen bekeken zijn, waarbij naar moeilijke vragen expliciet is gekeken. Met betrekking tot vraag 11 informeert de examiner het College dat 48% van de tentamendeelnemers (23) de vraag goed heeft beantwoord. De examiner erkent dat het een moeilijke vraag en ook een moeilijk leerstuk betreft. De examiner betoogt dat er moeilijke vragen in het tentamen moeten zitten om onderscheid te kunnen maken tussen de goede studenten en de gemiddelde studenten. De examiner houdt vast aan het standpunt dat de vraag niet onduidelijk is.
16. Dat appellant aanvoert in vergelijking met andere studenten een ongelijke behandeling te hebben ervaren, wordt door de examiner weersproken. Bij iedere student die heeft deelgenomen aan het tentamen van 12 november 2019 zijn de vragen 7 en 13 uit het tentamen verwijderd, hetgeen resulteert in het gegeven dat de antwoorden op deze vragen voor alle deelnemers aan dit tentamen worden goedgekeurd en van ongelijke behandeling geen sprake is.
17. Het College dient overeenkomstig artikel 7.61 lid 2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht. Het College stelt voorop dat voorkomen dient te worden dat de toetsing het karakter krijgt van een herbeoordeling, het College is immers geen 'superexaminator'. Om die reden is de toetsing van de inhoud van een beoordeling terughoudend.
18. Het College stelt vast dat het beroepsschrift van appellant betrekking heeft op vraag 11 van het tentamen.

19. Met betrekking tot het de beroepsgrond van appellant dat hem niet de mogelijkheid werd geboden om binnen 5 (werk)dagen nadat het voorlopig antwoordmodel werd gepubliceerd in overleg te treden met de examiner overweegt het College het volgende. Aan alle deelnemers van het tentamen wordt de mogelijkheid geboden om binnen 5 (werk)dagen nadat het voorlopig antwoordmodel wordt gepubliceerd hun bezwaren kenbaar te maken aan de Commissie voor de examens. Appellant heeft geen gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. Voorts overweegt het College dat de examiner heeft betoogd dat alle vragen (waaronder ook vraag 11) zijn besproken alvorens over te zijn gegaan tot het besluit dat vragen 7 en 13 worden verwijderd uit het tentamen (i.c. worden goedgekeurd voor alle deelnemers). Dat appellant geen gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid als hierboven besproken, is voor de beoordeling van het beroepschrift niet relevant omdat dit niet de vaststelling van de tentamenuitslag betreft. Het College moet derhalve als vaststaand gegeven beschouwen dat niet is besloten om vraag 11 uit het tentamen te verwijderen.
20. Met betrekking tot de Tentamen- en examenprocedure en in het bijzonder art. 5.5.2. overweegt het College dat deze duidelijk beschreven is. Er kan niet gekomen worden tot het oordeel dat deze procedure dermate gebrekkelijk of onredelijk is dat deze niet had mogen worden gehanteerd bij de aangevochten beoordeling.
21. Het College stelt vast dat voor iedere student die heeft deelgenomen aan het tentamen van 12 november 2019 geldt dat vragen 7 en 13 uit het tentamen zijn verwijderd, hetgeen resulteert in het gegeven dat deze vragen voor alle deelnemers aan dit tentamen werden goedgekeurd. Het College overweegt dat niet gekomen kan worden tot het oordeel er sprake is van ongelijke behandeling dan wel enig nadeel voor appellant.
22. Met betrekking tot vraag 11 overweegt het College dat verweerders in voldoende mate de juistheid van de vraagstelling hebben beargumenteerd. Het College ziet geen reden de vraagstelling voor onzorgvuldig dan wel onjuist te houden. Met de gegeven inhoudelijke reacties van de kant van verweerders acht het College de vraagstelling alsmede het modelantwoord voldoende toegelicht. Het College heeft geen aanknopingspunten voor het oordeel dat de vraagstelling onredelijk of evident onduidelijk is. Het College volgt verweerders in het standpunt dat moeilijke vragen toegestaan zijn in het onderwijs.
23. Voorts overweegt het College met betrekking tot de modelantwoorden, zonder zich daarbij uit te laten over de inhoud en formulering, dat niet gekomen kan worden tot het oordeel dat het antwoordmodel onjuist is, en dat dit ook niet door appellante wordt aangevoerd.
24. Het College kan zich ook verenigen met de in overweging 16 beschreven weerlegging door de examiner van het beroep dat appellant (kennelijk) heeft gedaan op schending van het gelijkheidsbeginsel in verband met het verwijderen van vragen uit het onderhavige en eerdere tentamens.
25. Het College overweegt dat niet gekomen kan worden tot het oordeel dat appellant (opzettelijk) is belemmerd met betrekking tot de beroepsprocedure. Het College stelt voorop dat de Commissie respectievelijk de examiner de verwerende partij is inzake de behandeling van het beroepschrift. Dat zij appellant hebben gewezen op de procedures kan niet worden aangemerkt als een (opzettelijke) belemmering. Voort is enkel het College bevoegd uitspraak te doen inzake het beroepschrift.
26. Het bovenstaande leidt dan ook tot de conclusie dat het beroep, voor zover het beoordeeld kan worden binnen de bevoegdheid van het College en met de beoordelingsmaatstaven die zij kan hanteren, ongegrond is.

III. BESLISSING

Gelet op artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek beslist het College als volgt.

Het College verklaart het beroep ongegrond.

Aldus gedaan door mr. T.M. Schelfhout, voorzitter, dr. E.E. den Hartog-de Haas en H.C.E. Pepels, leden, in tegenwoordigheid van S.E.M. van der Westen LLB, secretaris, op 11 maart 2020.

w.g. de secretaris,

w.g. de voorzitter,

S.E.M. van der Westen LLB

mr. T.M. Schelfhout

voor eensluidend afschrift,

S.E.M. van der Westen LLB

Tegen een besluit van het College van beroep voor de examens kan door een betrokkene binnen zes weken na verzending van dat besluit beroep worden ingesteld bij het College van Beroep voor het hoger onderwijs (artikel 7.66 WHW), Postbus 16137, 2500 BC Den Haag

